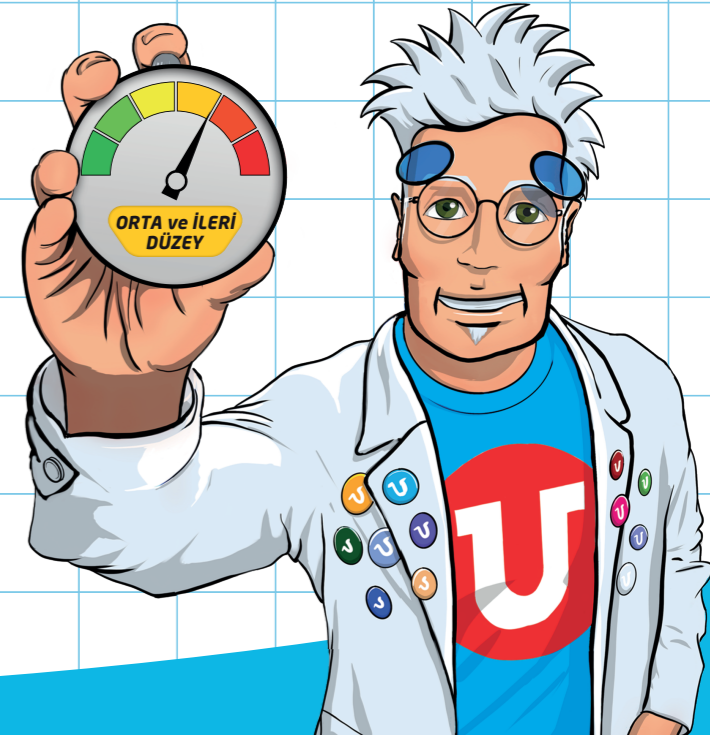

7.ÜNİTE

TYT Orta ve İleri Düzey Kimya Soru Bankası

Kütlenin Korunumu ve Sabit Oranlar Kanunu

CEVHER KIZIL

KÜTLENİN KORUNUMU VE SABİT ORANLAR KANUNU

KÜTLENİN KORUNUMU

SABİT ORANLAR KANUNU

Kütlenin korunumu kanunu

- Tepkimeye giren maddelerin kütleleri toplamı, tepkime sonucu oluşan maddelerin kütleleri toplamına eşittir.
- Lavoisier tarafından ortaya konmuştur.

Sabit oranlar kanunu

- Bir bileşiyi oluşturan elementlerin kütleleri arasında sabit bir oran vardır.
- Proust tarafından ortaya konmuştur.

Örnek:

CO_2 bileşiyinde elementlerin kütlece sabit oranını bulalım.

(C: 12 g/mol, O: 16 g/mol)

- Soruları çözerken önce sabit oranı bulun.
- Sonra boş şablon çizerek verileni yerine yerleştirin.

Örnek:

7,2 gram H_2O elde edebilmek için en az kaç gram O_2 kullanılmalıdır?
(H: 1 g/mol, O: 16 g/mol)

→ Bazen sabit oran doğrudan ya da dolaylı olarak verilebilir.

Örnek:

FeS bileşğinde, 11,2 gram Fe ile 6,4 gram S birleşmiştir.

Buna göre 55 gram FeS elde edebilmek için kaç gram Fe harcanmalıdır?

Örnek:

N_2O_5 molekülünde elementlerin kütlece sabit oranı $\frac{m_N}{m_O} = \frac{7}{20}$ 'dir.

Buna göre 12 gram O_2 kullanılarak en fazla kaç gram N_2O_5 elde edilir?

→ Soruda bileşigi oluşturan elementlerin kütlece yüzdeleri verilmişse bu yüzdeler kütle gibi kullanılabilir.

Örnek:

XY_3 bileşiginin kütlece %40'ı X elementine aittir.

Buna göre 24 gram Y_2 kullanılarak en fazla kaç gram bileşik elde edilebilir?

Artan madde soruları

→ Tam verimle gerçekleşen tepkimelerde, reaktiflerden en az biri tükenir.

Örnek:

CaO bileşğinde Ca elementinin O_2 elementine kütlece sabit oranı $\frac{5}{2}$ 'dir. Başlangıçta Ca ve O_2 elementlerinden 5'er gram alınıp tam verimle gerçekleştirilen tepkime sonucu;

Hangi elementten kaç gram artar?

Kaç gram bileşik oluşur?

Artan madde soruları

→ Bileşiği oluşturan elementlerden başlangığta eşit kütlerde almamız isteniyorsa elementlerin harcanan miktarlarından büyük olanı seğilir.

Örnek:

Mg_3N_2 bileşiğinde kütlece, Mg elementinin N_2 elementine oranı $\frac{18}{7}$ 'dir. Eşit kütlede Mg ve N_2 alınarak geręekleřtirilen tam verimli tepkime sonucu 50 gram Mg_3N_2 elde ediliyor. Buna göre;

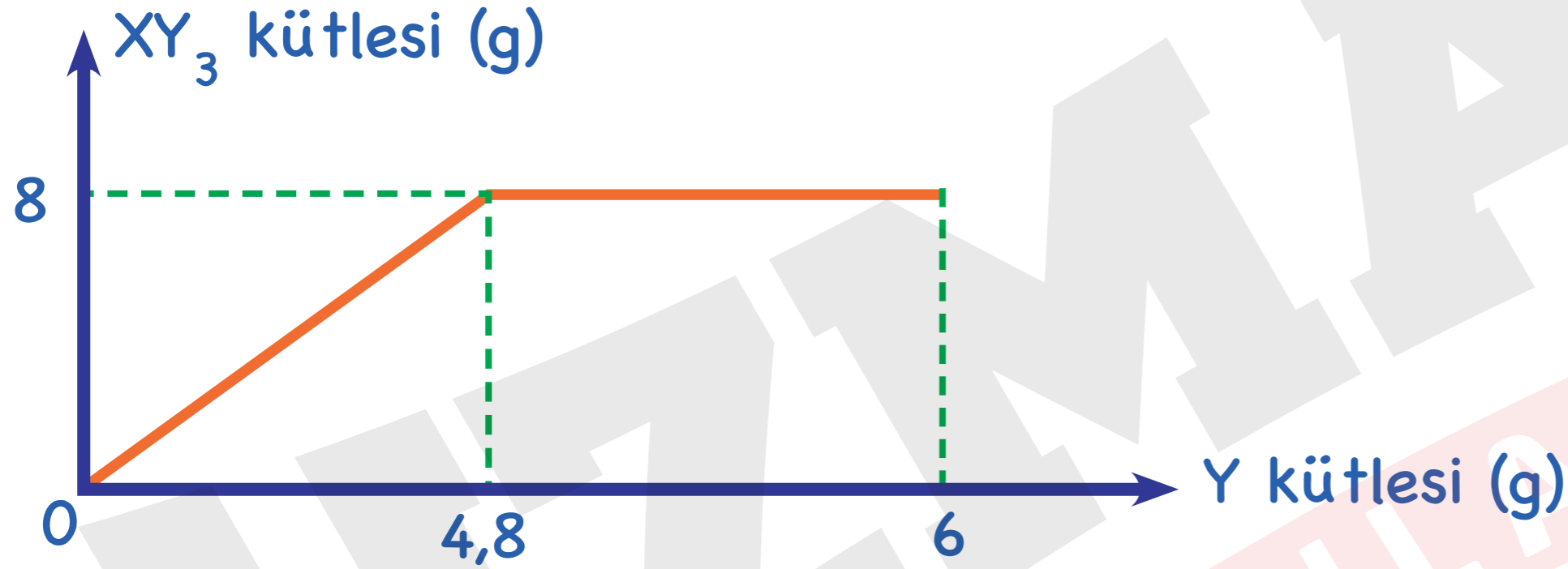
Hangi elementten kaç gram artar?

Kaç gram bileşik oluşur?

Örnek:

X ve Y elementlerinin tam verimli tepkimesi sonucu oluşan XY_3 kütlelerinin, Y kütlesi ile değişimi grafikte verilmiştir.

Buna göre;

- I. Reaksiyon sonucu 1,2 g Y artmıştır.
- II. Bileşik kütlece %40 X içermektedir.
- III. Artan Y'yi tüketebilmek için 0,8 gram X gerekir.

yargılarından hangileri doğrudur?

Örnek:

Eşit kütleli kalsiyum ve oksijenin tam verimli olarak tepkimesi sonucu CaO katısı oluşurken 24 gram madde artmaktadır.

Buna göre başlangıçtaki toplam kütle kaç gramdır?

(Ca = 40, O = 16)

A) 40

B) 56

C) 60

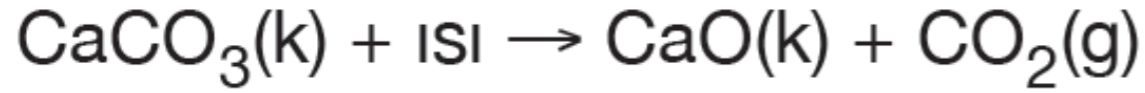
D) 76

E) 80

YAYINLARI

Örnek:

Kapalı bir kaptaki 10 gram CaCO_3 bileşiminin tamamı

tepkimesine göre parçalandığında 4,4 gram CO_2 gazı oluşmaktadır.

Buna göre,

- I. Oluşan CaO bileşiği 5,6 gramdır.
- II. Kütle korunmuştur.
- III. Katı kütlesi azalmıştır.

yargılarından hangileri doğrudur?

A) Yalnız I

B) Yalnız II

C) I ve II

D) I ve III

E) I, II ve III

